

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.438/2023/5.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Dr. Szlamka Gergely ügyvéd

Az alperes: ...

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.070/2023/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 36.G.41.900/2021/24-I. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 2.994.150 (kétfélmilliókilencszázkilencvennégyezer-százötven) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes árverési vevőként 2020. január 15-én sikeres vételi ajánlatot tett egy asztalos üzem megnevezésű ingatlan 88.350.000 forint árverési vételárért történő megvásárlására.
- [2] A felperes 2020. március 5-én a végrehajtási árverésen megvásárolni kívánt ingatlan továbbértékesítésére szerződést kötött a P...T... Kft.-vel 150.000.000 forint vételár kikötésével.
- [3] A felperes és az alperes között 2020. március 10-én „Megállapodás” megnevezésű szerződés jött létre, amely alapján az alperes – a Megállapodás szerint kölcsön jogcímén – 34.719.190 forintot bocsátott a felperes rendelkezésére az ingatlan árverési vételárának végrehajtó részére történő megfizetése érdekében. A felek a megállapodás IV. fejezetében rögzítették, hogy az ingatlan továbbértékesítése révén elért profitot egymás között 50-50%-os arányban osztják meg.
- [4] A felperes az ingatlan továbbértékesítését követően 2020. augusztus 19-én 1060 darab, majd 2020. augusztus 25-én 5215 darab O... részvényt ruházott át az alperesre, amelyet az alperes a Megállapodásban foglalt összeg visszafizetése és profit megosztás címén járó 65.544.190 forint teljesítéseként elfogadott a 2020. augusztus 25-én kelt „Feljegyzés pénzügyi teljesítésről” elnevezésű okirat szerint.
- [5] A felperes 2020. november 5-ei kezdő időponttal felszámolás hatálya alá került.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes a tárgyi keresethalmazatban előterjesztett módosított keresetében elsőként a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés *a)* pontján alapuló, rosszhiszemű vagyonszőkenést eredményező szerződésre, másodikként a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontján alapuló, feltűnő értékaránytalanságra, harmadikként pedig a Cstv. 40. § (2) bekezdésében foglalt, hitelező előnyben részesítésén alapuló keresetei alapján kérte megállapítani, hogy a felek között 2020. március 10-én létrejött kölcsönszerződés érvénytelen és kérte az alperest 65.544.190 forint és annak 2020. augusztus 26. napjától számított kamata megfizetésére kötelezni.
- [7] A felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontján alapuló második keresete ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy az alperes javára feltűnő értékaránytalansággal kötötték meg a jogügyletet, a nyereség nem volt kockázatos. Állította, hogy a 100%-os éves kamat nem tekinthető értékarányosnak, legfeljebb évi 10%-os kamat kikötését tartotta volna annak. Hivatkozott arra, hogy az alperes a szerződés megkötése során biztosítékot nem kért, ennek hiánya azonban álláspontja szerint nem zárja ki a feltűnő értékaránytalanság fennállását.
- [8] Az alperes érdemi ellenkérelmében – vitatva a jogalapot – a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Az alperes a másodikként előterjesztett kereset vonatkozásában nem értett egyet azzal, hogy a felek megállapodása feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötött visszerthes jogügyletnek minősült. Érvelése szerint az ügylet kimenetele bizonytalan volt, mivel a továbbértékesítés során a vevő a vételár jelentős részét

(120.000.000 forintot) banki hitelből kívánta finanszírozni. Állította, hogy a Megállapodás megkötésekor be kellett árazni azt a kockázatot, hogy az ügylet meghiúsulhat amiatt, mert az adásvételi szerződés vevője esetleg nem kapja meg a bankhitelt. Rámutatott arra is, hogy a felperes egy olyan ingatlan tulajdonjogát kívánta megszerezni, amely végrehajtási eljárásban került árverésre. Hivatkozott továbbá arra, hogy a 34.719.190 forintot közvetlenül a végrehajtnak fizette meg biztosíték nélkül, amelyet óriási kockázatnak tartott tekintettel arra, ha bármilyen okból az árverésen a felperes nem szerez tulajdonjogot, vagy nem tudja az ingatlant értékesíteni, úgy a fennálló követelését semmi sem biztosította volna.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felek között 2022. március 10. napján létrejött kölcsönszerződés érvénytelen és a szerződést érvényessé nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 29.941.500 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes első- és harmadikként megjelölt keresetét alaptalannak, míg a másodikként előterjesztett keresetét részben alaposnak találta. Úgy értékelte, hogy a felek által kötött kölcsönszerződés tárgya az alperes javára feltűnően aránytalan értékkelkülönbözettel megkötött visszerthes jogügylet volt, ezért megállapította, hogy a 2020. március 10. napján kötött kölcsönszerződés érvénytelen. Rámutatott arra, hogy az alperes által az árverési vételárhoz nyújtott 34.719.190 forint összeg kölcsönként történő visszafizetéséből származó bevétel nem minősülhet aránytalan szolgáltatásnak, mivel ezt az összeget a felperes ingatlan vásárlásra fordította. A 29.941.500 forint összegű profitban részesedést azonban olyan mértékű szolgáltatásnak tekintette, ami megítélése szerint már az ügylet megkötése idején is feltűnően aránytalannak minősült.

[11] Az elsőfokú bíróság indokai szerint a felek által már ismertek voltak azok a körülmények (a végrehajtási eljárásban a vételi ajánlat összege, a P.... T.... Kft. vevő vételi szándéka és a vételár összege), amelyek ismeretében a profit összegét meghatározták. Kifejtette: ismertek voltak a díjak és költségek is, amelyeket a felek a szerződés IV.2. pontjában foglaltak szerint a vételárkülönbözetből kívánták fedezni. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azt a hivatkozását, amely szerint a kölcsönösszeg után járó ellenszolgáltatás értékarányos volt a jogügylettel járó kockázatra tekintettel. Megítélése szerint a szerződés egyértelműen rögzítette a feltételeket arra az esetre, amennyiben a tulajdonszerzés megtörténik és arra az esetre is, amikor nem. Úgy foglalt állást, hogy sem a felperes, sem az alperes nem vállalt a kölcsönszerződés megkötésével nagyobb kockázatot, csak különös körülmények között fordulhatott volna elő az, hogy a végrehajtási eljárásban az árverési vevő (a felperes) nem szerez tulajdonjogot. Hangsúlyozta, hogy a vevővel kötött adásvételi szerződés meghiúsulása esetén az alperes kielégítésének fedezetéül az ingatlan rendelkezésre állt volna. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy nem volt olyan mértékben kockázatos a szerződés, amely indokolta volna azt a szolgáltatást, amelyet az alperes a kölcsönösszeg után kapott, a kölcsönnyújtás ellenszolgáltatásának feltűnően magas mértékét az eset körülményei nem indokolták. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felek között létrejött kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapította a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása során a Cstv. 40. § (1a) bekezdést és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:108. § (3) bekezdést is figyelembe véve úgy rendelkezett, hogy a szerződést érvényessé nyilvánította, és az alperest a kölcsön tőkeösszegét meghaladó rész

megfizetésére kötelezte, egyebekben a keresetet elutasította. Az átruházott OTP részvények továbbértékesítése kizárta az eredeti állapot helyreállításának a természetbeni módját, ezért úgy rendezte a felek viszonyát, hogy a felszámolás körébe vonható vagyonból ellenszolgáltatás nélkül kikerült vagyoni érték visszakerüljön a felszámolási vagyonba. Figyelemmel volt arra, hogy az érvénytelenség oka nem a Ptk. rendelkezésein, hanem a hitelezői érdekeket szem előtt tartó Cstv-n alapult, ezért nem csak az értékkülönbség aránytalan részét kellett kiküszöbölni, hanem a teljes értékkülönbség megszüntetésére kellett törekedni.

[12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felszámolási eljárás célja a hitelező követelésének kielégítése az adós vagyonából, amely elsősorban az adós vagyonának értékesítéséből befolyó pénzeszközök hitelezők közötti felosztásával valósul meg. Rámutatott arra, hogy a hitelezők kielégítési alapjának elvonását eredményező szerződések vagy más jognyilatkozatok megtámadásához a jogalkotó a Cstv. 40. § (1) bekezdésének *a)-c)* pontjaiban meghatározott speciális lehetőségeket biztosította, amelyek esetén az eredményes megtámadáshoz a jogügylet érvénytelenségének jogkövetkezményét fűzte. Kifejtette, hogy a felperes másodikként előterjesztett keresetét a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontjára alapította, amelynek elbírálása során a felperesi gazdasági társasággal szembeni fizetéseképtelenségi eljárás megindításakor (2020. május 20.) hatályban volt Cstv. 40. §-ának rendelkezéseit kellett alkalmazni. Eszerint a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított egy éves jogvesztő határidőn belül a hitelező – vagy az adós nevében a felszámoló – a bíróság [6. § (1) bekezdés] előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző három éven belül és azt követően megkötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítés, illetve a vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalás, vagy a harmadik személy javára feltűnően aránytalan értékkülönbözettel megkötött visszterhes jogügylet.

[13] A másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes a feltűnő értékaránytalanságra hivatkozva megalapozottan támadta-e a „Megállapodás” elnevezésű jogügyletet. Utalt arra, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontjában írt törvényi tényállás megvalósulásának bizonyítása a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdés alapján a felperes érdekében állt, így a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének következményeit is a felperesnek kell viselnie. Kiemelte: az érvénytelenség okának a szerződéskötés időpontjában kell fennállnia, így a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a szerződés megkötésekor a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás értékegyensúlya megbomlott és feltűnően értékaránytalan szerződésben állapodtak meg a felek.

[14] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy mindenekelőtt a felek közötti megállapodás értelmezésére volt szükség ahhoz, hogy a szolgáltatás értékarányossága vizsgálhatóvá váljon. A másodfokú bíróság a szerződés minősítése tekintetében nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Rámutatott arra, hogy a felperes a felek közötti megállapodás csatolásán kívül – egy tanú meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány kivételével – egyéb bizonyítékot nem terjesztett elő, amely a szerződésen mint okiraton kívül további adatokkal szolgálhatott volna a szerződés minősítését illetően. A másodfokú bíróság megítélése szerint a szerződéskötési szabadság elve érvényesülésének biztosításával elsősorban a jogügylet során a felek által elérni kívánt célt kellett döntően figyelembe venni. Kifejtette: jelen esetben ez a cél egy ingatlan árverésen, közös anyagi erővel történő megvásárlását követően annak továbbértékesítésével elért haszonszerzés volt, ezért a

megállapodás nem tekinthető kölcsönszerződésnek. Hangsúlyozta, hogy az árverési vételárhoz nyújtott pénzösszeg annak visszafizetési kötelezettsége okán hordozta ugyan a kölcsönnyújtás egyik elemét, azonban a pénzbeli hozzájárulás egyediesített jellege és átutalásának módja a közös befektetési célzatot támasztotta alá, a felperes által megszerzett ingatlan továbbértékesítése eredményeképpen realizált profitot a felek közös haszonnak minősítették. Rámutatott arra is, hogy kölcsönnyújtás esetén a kamat mértékét a feleknek pontosan meg kell határozniuk, a kölcsönt kapó személy ennek megfizetésére a szerződésben foglaltak szerint köteles, ilyen ügyletben a kamatfizetési kötelezettség nem függ „kockázati tényezőktől”. A másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy jelen esetben a szerződéskötés időpontjában a jövőbeli haszon mint váromány összege nem volt meghatározható és annak elérése még akkor is bizonytalanságot, kockázatot hordozott magában, ha már volt az ingatlanra egy biztos vevőjelölt meghatározott vételár vállalásával. A másodfokú bíróság megítélése szerint a támadott szerződés egy, a Ptk. által külön nem nevesített, atipikus, a felek együttes anyagi hozzájárulásával történő, kifejezetten profitszerzés célzatú befektetési szerződés volt, amelyben az eredményesség esetére a felek a haszon megosztásában is megállapodtak. A felek megállapodása akkor lett volna teljesen értékarányos, ha az árverési vételárat a felperes és az alperes egyenlő arányban fedezi, és egyenlő arányban osztják meg a hasznot is, vagy a haszon megosztása az anyagi hozzájárulásuk arányához igazodik. Adott esetben a felperes a 88.350.000 forintos vételár nagyobb részét, azaz 53.630.810 forintot (61%), míg az alperes 34.719.190 forintot (39%) fizetett ki az ingatlan megszerzéséért. A továbbértékesített ingatlan 150.000.000 forint vételár-bevételt eredményezett, a költségek levonását követően az árverési vételár különbözet jelentette az elért teljes hasznot. Ez az összeg 59.883.000 forint volt, melynek 50%-a, 29.941.500 forint. Megítélése szerint a számszerűen értékarányos profit részesedés 39%-61%-os mértékű lett volna, ehhez képest az alperes oldalán az árverési vételárhoz való hozzájárulás és a profitban való részesülés aránya a felpereséhez viszonyítva megközelítőleg 6.000.000 forinttal tolódott el, amelynek mértékét nem tekintette a bírói gyakorlat által kialakított feltűnően értékaránytalannak. A másodfokú bíróság azt sem hagyta figyelmen kívül, hogy az árverési vételárhoz való alperesi hozzájárulás nélkül a felperes nem tudta volna megvásárolni az ingatlant és azt továbbértékesíteni, amely a profitmegosztás mértékét nyilvánvalóan befolyásolta.

[15] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b)* pontjára alapított kereseti kérelmet nem tartotta megalapozottnak, mert megítélése szerint a felperes által támadott megállapodás vonatkozásában a profitmegosztásnak a befektetési hozzájárulás mértékétől való eltérése miatt a feltűnő mértékű aránytalanság és ebből következően az érvénytelenség nem volt megállapítható, a szerződés nem volt a felperesi adós terhére feltűnően aránytalan értékkelbővítéssel megkötött visszterhes jogügyletnek tekinthető, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett kérte a felek között 2020. március 10-én kötött kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását, és az alperes 29.941.500 forint megfizetésére kötelezését.

[17] Megsértett jogszabályhelyként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:98. § (1) bekezdését, 6:383. §-át, valamint a Cstv. 40. § (1) bekezdését és a Pp. 373. § (2) bekezdését jelölte meg.

[18] Állította, hogy a másodfokú bíróság a perbeli szerződést tévesen „befektetési” szerződésként és nem „a Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti kölcsönszerződésként” értelmezte – az alperes Pp. 373. § (2) bekezdésébe ütközően először a fellebbezésében tett előadása alapján –, továbbá azt a Ptk. 6:98. § (1) bekezdésébe, valamint a Cstv. 40. § (1) bekezdésébe ütköző módon értékarányosnak minősítette, amely az ügy érdemi elbírálására kihatott.

[19] Hivatkozott arra, hogy a szerződés befektetési szerződésként történő minősítése a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdés 5. pontjába és 9. § (1) bekezdésébe ütközik, a felperes nem minősült pénzügyi vállalkozásnak, így a részére nyújtott pénzösszeg nem minősülhetett befektetésnek. A közös befektetési célzat mint cél nem értelmezhető, a peres felek nem vitatottan 2019. október 24-ig azonos cégcsoporthoz tartoztak, befektetésre – álláspontja szerint – ebben az időszakban kerülhetett volna sor.

[20] Előadta, hogy az alperessel kötött szerződése a Ptk. 6:383. §-a szerinti kölcsön fogalmának felel meg, a kamat meghatározásának módja a kölcsönszerződés szempontjából irreleváns. Megjegyezte, hogy a kamatmentes kölcsön is kölcsön, így az értékesítés sikertelensége esetére kikötött kamatmentes visszafizetési kötelezettség sem zárja ki a kölcsönszerződés alkalmazhatóságát. Állította azt is, hogy mivel a felek előtt a szerződéskötéskor ismert és kalkulálható volt a beszerzési vételár, valamint a költségek, így nincs jelentősége annak, hogy nem összegszerűen, hanem csak számítási módjában határozták meg az összegszerű kamatot. Hangsúlyozta azt is, hogy a perbeli szerződés megkötésének az időpontjában az árverési vételár már kifizetésre került, a felperes tulajdonjog bejegyzési kérelmét már széljegyben feltüntették.

[21] A kölcsön meghatározott célra fordítása a Ptk. 6:387. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint kifejezetten a kölcsönszerződés egy lehetséges és tipikus formája. Kiemelte, hogy jelen esetben a kölcsön végrehajtónak történt folyósítása pénzügyi és üzleti rációt szolgált, a befektetési jelleg alátámasztására – álláspontja szerint – nem alkalmas. Rögzítette, hogy a felperessel szemben folyt végrehajtási eljárás az adásvételt nem tudta volna megghiúsítani, mivel a rangsor elve alapján az adóhatóságnak mint végrehajtónak nem lett volna lehetősége az ingatlan terhére végrehajtási jogot bejegyezni még akkor sem, amennyiben az ügyletről tudomást szerzett volna. Erre figyelemmel állította, hogy a másodfokú bíróság jogerős ítélete logikai ellentmondást tartalmaz és okszerűtlen következtetésen alapul.

[22] Kiemelte, hogy a Pp. 266. § (1) bekezdése alkalmazásának a végrehajtó felé történt teljesítés tekintetében nincs helye. Hivatkozott arra, hogy nem ismerte el: az alperes a végrehajtó felé teljesített, ilyen előadást az alperessel egyezően nem tett. Nem vitatta, hogy a kölcsönt az alperes megfizette, azonban álláspontja szerint ebből nem vonható le az a következtetés, hogy az árverési vételár kizárólag az alperes által nyújtott kölcsönből lett volna megfizethető. E tekintetben a másodfokú bíróság ítéletét iratellenesnek tartotta.

[23] Utalt arra is, hogy jelen esetben a kockázati tényező elhanyagolható volt, mivel akkor is 150.000.000 forint értékű ingatlanhoz juthatott volna, ha a vevővel bármely okból megghiúsul a szerződés. Kiemelte, hogy az ingatlan fedezetet nyújtott volna a kölcsön összegére, amelyről az alperesnek mint korábbi cégcsoport tagnak tudnia kellett. Mindezek alapján azzal érvelt, hogy a perbeli szerződés nem volt olyan mértékben kockázatos, hogy indokolt lett volna az a szolgáltatás, amelyet az alperes a kölcsönösszeg után kapott.

[24] Az alperes a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra észrevételt terjesztett elő, amelyben – tartalmilag – a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A Kúria a jogerős ítéletet – a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint – kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok keretein belül vizsgálta felül. A felülvizsgálat nem érintette az elsőfokon jogerőre emelkedett és már a fellebbezési eljárás tárgyát sem képező elutasított elsőként és harmadikként megjelölt kereseti kérelmeket.

[26] A Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a Kúria érdemben nem vizsgálta a Ptk. 327. § (3) bekezdésére történő hivatkozást, mert ilyen rendelkezése a Ptk-nak nincsen.

[27] A felperes eljárásjogi jogszabálysértésként a Pp. 373. § (2) bekezdését jelölte meg, kifogásolva: az alperes első ízben a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy nem kölcsönszerződést, hanem befektetési szerződést kötött. Ez a rendelkezés azonban nem adekvát a felülvizsgálati kérelem indokaival. A Pp. e rendelkezése új tény előadását tilalmazza, a perbeli esetben azonban nem erre került sor. Az alperes fellebbezésének jogi indokai nem új tények. Ezen túlmenően a felek perfelvétel során tett tényelőadásai alapján az a bíróság feladatát képezi, hogy a perbeli jogviszonyt minősítse, ami szerződés esetén a Ptk. 6:86. § (1) bekezdése szerinti értelmezési tevékenység, amit a felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként nem jelölt meg.

[28] A másodfokú bíróság a peres felek közötti szerződést a Ptk. által nem nevesített, atipikus, a felek együttes anyagi hozzájárulásával történő, kifejezetten profitszerzési, befektetési célzatú szerződésnek minősítette, amelyben az eredményesség esetére a felek a haszon megosztásában is megállapodtak (másodfokú ítélet [37] bekezdés). Miután a másodfokú bíróság szerint a felek jogviszonya a Ptk. és nem a Hpt. tárgyi hatálya alá tartozik, továbbá a szerződés fenti minősítésével az ügylet nem minősül a Hpt. 6. § (1) bekezdés 5. pontja szerinti befektetésnek, és a másodfokú bíróság nem tett olyan megállapítást sem, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a megállapodást bármelyik fél a Hpt. 9. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi vállalkozásként kötötte, így e jogszabályokat nem sértheti a másodfokú ítélet.

[29] A felek közötti szerződés a felülvizsgálati kérelemben írt okokból nem tekinthető a Ptk. 6:383. §-a szerinti kölcsönszerződésnek. Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy pusztán a pénz fizetésére vállalt kötelezettség miatt az ügylet nem minősül kölcsönnek és a rendelkezésre álló bizonyítékok (felülvizsgálati kérelemben adekvát jogszabályhely megjelöléssel nem kifogásolt) értékelésével helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felek megállapodása – a jogügylet célját tekintve – egy ingatlan közös anyagi erővel történő megvásárlását követően annak továbbértékesítésével történő haszonszerzés volt. Egy ilyen, több mozzanatos ügylet esetén a szolgáltatásnak és az ellenszolgáltatásnak a Cstv. 40. § (1) bekezdése és a Ptk. 6:98. § (1) bekezdése szerinti feltűnő értékaránytalansága vizsgálatánál az eset összes körülményét figyelembe kellett venni, amelyből nem lehetett kiragadni annak egyetlen elemét, a 2020. március 10-én kötött Megállapodást.

[30] A Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti további törvényi előfeltételek fennállása tekintetében a felperes felülvizsgálati kérelmében nem állított jogszabálysértést, további indokokat nem adott elő, ezért a Cstv. 40. § (1) bekezdése megsértését a Kúria – a kérelemhez kötöttség elvére figyelemmel – kizárólag a Ptk. 6:98. § (1) bekezdésével összefüggésben vizsgálta.

[31] A kölcsönszerződés megállapíthatóságának hiányában a jogerős ítélet nem sérti a kölcsönszerződésre vonatkozó Ptk. szabályokat, különösen nem a felperes által „a kölcsönszerződés egy lehetséges fajtájára vonatkozó”, ténylegesen a kölcsönszerződés felmondására vonatkozó egyik esetet, a Ptk. 6:387. § (1) bekezdés *b)* pontját.

[32] A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 266. § (1) bekezdését sem. A felperes a felülvizsgálati kérelemben tett állításával ellentétben a peres eljárás során nem cáfolta, hogy a végrehajtó felé az alperes teljesített, a másodfokú bíróság

pedig helyesen vonta le azt a következtetést, hogy ennek hiányában a felperes nem tudta volna megvásárolni és továbbértékesíteni az ingatlant. Amennyiben ugyanis a felperes rendelkezésére állt volna a teljes árverési vételár, úgy nem lett volna szüksége a perbeli megállapodás megkötésére. Ugyanakkor megjegyzi a Kúria, hogy a jogvita elbírálása tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az alperes az összeget közvetlenül a végrehajtónak utalta-e vagy sem, ahogy annak sem, hogy a felek korábban azonos cégcsoporthoz tartoztak.

[33] Mindezek alapján a felperes által a felülvizsgálati kérelmében állított jogszabálysértések nem állnak fenn, ezért a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

[34] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján perköltséget nem számított fel, ezért erről a Kúriának nem kellett rendelkeznie, és a felülvizsgálati eljárás tartama alatt a jogi képviselő meghatalmazása is visszavonásra került.

[35] A Kúria a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, továbbá a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján határozott a meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről. A Kúria az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket az állami adó- és vámhatóság (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának az ügyszámát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az IM rendelet 3. § (4) bekezdése alapján figyelmezteti a felperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerinti késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[38] Ptk. 6:98. § (1) bekezdés, Cstv. 40. § (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[39] A szerződés minősítése a bíróság feladata.

Budapest, 2024. június 5.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

hitelélül:

A kiadmány

S.K.

bírósági ügyintéző